

WEGWIJS VOOR studenten

WEGWIJS VOOR STUDENTEN

in tien stappen...

Wanneer ben ik student binnen de OCMW wetgeving ?

Tot welk OCMW moet ik me richten voor mijn eerste hulpaanvraag ?

Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om een leefloon te verkrijgen ?

Wat gebeurt er na mijn aanvraag ?

Hoeveel bedraagt het leefloon ?

Welke zijn mijn verplichtingen als student binnen de OCMW wetgeving ?

Wordt mijn studiebeurs afgetrokken van het leefloonbedrag ?

Wordt mijn kinderbijslag afgetrokken van het leefloonbedrag ?

Kan de toegekende steun worden teruggevorderd bij mijn ouders ?

Wat als ik een buitenlandse student ben ?

1 Wanneer ben ik student binnen de OCMW wetgeving ?

Binnen de OCMW wetgeving is een student een persoon die een studie met voltijds - of gelijkgesteld leerplan aanvat, hervat of voortzet.

Het onderwijs met voltijds leerplan wordt gereguleerd door de Vlaamse Gemeenschap. Het gaat om middelbaar -, hoger niet-universitair - en universitair onderwijs.

De studies gelijkgesteld met studies met voltijds leerplan hebben betrekking op:

- het deeltijds beroeps secundair onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);
- de leeropleiding voor de middenstand;
- dagopleidingen georganiseerd door het onderwijs voor sociale promotie die leiden tot een getuigschrift.

Volgende opleidingen voldoen niet om als student binnen de OCMW wetgeving erkend te worden: de opleidingen met wisselend uurrooster; de cursussen voor sociale promotie, de lessen gevolgd als vrije leerling, de cursussen per post, de opleidingen voor beroepskwalificatie,...

2 Tot welk OCMW moet ik me richten voor mijn eerste hulpaanvraag ?

- Je bent jonger dan 18 jaar: je doet je steunaanvraag bij het OCMW waar je gewoonlijk verblijft.
- Je bent tussen 18 jaar en 25 jaar: je doet je steunaanvraag bij het OCMW waar je als hoofdverblijfplaats bent ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister. Dit OCMW blijft bevoegd voor de volledige, ononderbroken duur van je studies. Wordt je geschrapt, uit het wachtregister of als referentieadres, dan richt je je tot het OCMW van je gewoonlijke verblijfplaats.
- Je bent 25 jaar of ouder: het bevoegd OCMW om jouw steunaanvraag te onderzoeken is het OCMW van je gewoonlijke verblijfplaats.

Het OCMW geeft je een ontvangstbewijs van je aanvraag. Hiermee kan je later bewijzen dat je een aanvraag deed, op welke datum en bij welk OCMW.

Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om een leefloon te verkrijgen ?

Het leefloon is een financiële uitkering die je kan ontvangen als je aan de wettelijke voorwaarden voldoet.

Voorwaarde 1: nationaliteit

Je bent ofwel:

- Belg;
- Staatloos;
- Een erkende vluchteling of subsidiaire beschermde;
- EU-burger of een familielid dat hem begeleidt of zich bij hem voegt met een verblijfsrecht van meer dan drie maanden én drie maanden effectief verblijvend op het grondgebied;
- Vreemdeling die in het bevolkingsregister ingeschreven is.

Voorwaarde 2: leeftijd

Je bent ofwel:

- Minstens 18 jaar oud;
- Jonger dan 18 jaar en ontvoegd door het huwelijk of je bent zwanger;
- Je hebt kinderen ten laste.

Voorwaarde 3: werkelijke verblijfplaats

Je verblijft gewoonlijk en permanent in België op legale wijze. Het OCMW kan niet eisen dat je een huurcontract, een woonst of een inschrijving in het bevolkingsregister hebt.

Voorwaarde 4: inkomen

Je bent behoeftig en je hebt geen inkomen of een inkomen dat lager is dan het leefloon. In het laatste geval past het OCMW enkel het verschil bij. De behoeftigheid wordt vastgesteld door middel van een sociaal onderzoek dat het OCMW uitvoert.

Voorwaarde 5: werkbereid

Je bent bereid te werken. Deze voorwaarde geldt niet wanneer je gezondheid of je specifieke situatie het niet toelaten om te werken.

Voorwaarde 6: sociale rechten

Je rechten laten gelden op uitkeringen die je kunt genieten op basis van de Belgische of buitenlandse sociale wetgeving.

Voorwaarde 7: GPMI

Ben je jonger dan 25 jaar dan moet je ook een overeenkomst ondertekenen met het OCMW. Hierin zullen een aantal afspraken opgenomen worden tussen jou en het OCMW, bijvoorbeeld: Over werk zoeken, over het volgen van een opleiding en / of studies,... Bovenop deze voorwaarden kan het OCMW je opleggen om onderhoudsgeld te vragen aan je ouders. Ben je 25 jaar of ouder dan moet je ook een overeenkomst ondertekenen met het OCMW als je in de laatste 3 maanden geen leefloon hebt gekregen.

Het leefloon is het allerlaatste sociale vangnet. Als je al het mogelijke hebt gedaan om op een andere wijze over een inkomen te beschikken, dan pas kan je recht op een leefloon openen.

4

Wat gebeurt er na mijn aanvraag ?

I. Het OCMW doet een sociaal onderzoek

Na je aanvraag start het OCMW met een sociaal onderzoek.

Het sociaal onderzoek wordt uitgevoerd door een maatschappelijk assistent.

Het OCMW zal je vragen stellen zodat ze je op de best mogelijke manier kunnen helpen. Jij kan ook vragen stellen aan het OCMW.

Het sociaal onderzoek zal minstens de volgende elementen omvatten: je identiteit, rijksregisternummer (of je identificatienummer sociale zekerheid), nationaliteit, burgerlijke staat, de samenstelling van je gezin, je werkelijke verblijfplaats en je verblijfssituatie. Wanneer dit nodig blijkt worden deze gegevens ook nagetrokken voor de personen met wie je samenwoont en/of de eventuele onderhoudsplichtigen.

Daarnaast zal het OCMW je financiële situatie onderzoeken. Hiervoor kan het ook inlichtingen vragen bij je bank. Het OCMW heeft de mogelijkheid te kijken of je geen andere inkomsten hebt.

Het OCMW zal in dat kader ook de financiële situatie van je ouders onderzoeken.

Zij zijn namelijk onderhoudsplichtig, d.w.z. dat zij instaan voor de kosten van jouw opleiding.

Een huisbezoek maakt deel uit van het sociaal onderzoek en wordt uitgevoerd op het moment dat het dossier geopend wordt, telkens als nodig is en minimaal één maal per jaar.

Het is belangrijk goed samen te werken met de maatschappelijk assistent en alle gevraagde info te geven.

2. Het OCMW neemt een beslissing

Op basis van het sociaal onderzoek neemt het OCMW ten laatste dertig dagen na je aanvraag een beslissing.

Je hebt recht om gehoord te worden door het OCMW vooraleer de beslissing tot steunverlening wordt genomen. De beslissing van het OCMW wordt ten laatste binnen de acht dagen aan je bekend gemaakt.

Als je niet akkoord gaat met de beslissing van het OCMW kan je in beroep gaan.

In de brief met de beslissing die je van het OCMW krijgt staat uitgelegd wanneer, hoe en waar je in beroep kan gaan.

5 Hoeveel bedraagt het leefloon ?

Het bedrag (situatie op **1 mei 2024**) dat je maandelijks ontvangt hangt af van je (leef)situatie. Er zijn 3 mogelijkheden:

Je ontvangt:

- € 858,97 als je samenwoont met een andere meerderjarige persoon. Het is hierbij niet van belang of je met deze persoon al dan niet een relatie hebt. Je woont met iemand samen indien je onder hetzelfde dak woont en een gemeenschappelijk huishouden regelt;
- € 1.288,46 als je alleen woont;
- € 1.741,29 als je samenwoont met een minderjarig kind dat je ten laste hebt. Indien je ook een partner hebt, geldt dit bedrag voor jullie beiden. De partner

moet ook voldoen aan de voorwaarden (met uitzondering van de nationaliteit) die ook voor jou van toepassing zijn.

6 Welke zijn mijn verplichtingen als student binnen de OCMW wetgeving ?

- Je moet met het OCMW overleggen over je studieproject. Hierbij wordt rekening gehouden met je capaciteiten en slaagkansen. Het kan zijn dat het OCMW niet akkoord gaat met je studiekeuze of weigert je te blijven ondersteunen als je opnieuw start nadat je niet geslaagd bent.
- Binnen de 3 maanden na de beslissing van een toekenning van een leefloon wordt een geïndividualiseerd project maatschappelijke integratie (GPMI) afgesloten met het OCMW. De overeenkomst wordt onderhandeld door jou en het OCMW. Daarin worden een aantal afspraken opgenomen:
  - Recht op kindergeld doen gelden, als je dit zelf kan ontvangen;
  - Recht op studietoelagen (beurs) doen gelden;
  - Bereid zijn om te werken tijdens de periodes die verenigbaar zijn met je studies (avond-, weekend-, en vakantiejobs of gemeenschapsdienst);
  - De lessen volgen, examens afleggen, jouw scriptie indienen en alle nodige inspanningen doen om te slagen (behalve gezondheids- of billijkheidsredenen);
  - Beantwoorden aan de opvolgingsgesprekken van het OCMW;
  - Je resultaten aan het OCMW meedelen binnen de 7 werkdagen.

7 Wordt mijn studiebeurs afgetrokken van het leefloonbedrag ?

Nee, voor de berekening van je leefloon is je studietoelage volledig vrijgesteld als bestaansmiddel en wordt dus niet in aanmerking genomen.

8 Wordt mijn kinderbijslag afgetrokken van het leefloonbedrag ?

Als je niet meer bij je ouders woont en elders gedomicilieerd bent ontvang je zelf de kinderbijslag. Als dit het geval is wordt er rekening gehouden met de kinderbijslag als inkomsten voor de berekening van het leefloonbedrag.

Kan de toegekende steun worden teruggevorderd bij mijn ouders ?

Het leefloon is terug vorderbaar bij je ouders. Dit is het geval als je minderjarig bent of meerderjarig en kinderbijslag geniet.

Terugvordering is enkel mogelijk als het inkomen van je ouders hoger is dan een bepaald minimum.

Om de onderhoudsplicht te onderzoeken zal het OCMW contact opnemen met je ouders. Je ouders weten dus dat jij een hulpvraag stelde aan het OCMW.

Wat als ik een buitenlandse student ben ?

Als buitenlandse student (burger van de Europese Unie, maar niet Belg of onderdaan van een derde Staat) kan je aanspraak maken op leefloon of op financiële steun. Dit is afhankelijk van je verblijfsrecht op het Belgisch grondgebied.

Wanneer je niet over een onbeperkt of permanent verblijfsrecht in België beschikt, kan het verkrijgen van steun van het OCMW de intrekking van je verblijfsrecht tot gevolg hebben.

Verantwoordelijke uitgever: POD MI, Kruidtuinlaan 50, bus 165, 1000 Brussel

Deze publicatie mag vrij verveelvoudigd en verdeeld worden.

“WEGWIJS IN”

Een uitgave van POD Maatschappelijke Integratie

De POD MI is een overheidsdienst die ernaar streeft een menswaardig bestaan te waarborgen aan alle personen.

<http://www.mi-is.be>

POD MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE
BETER SAMEN LEVEN
SPP INTÉGRATION SOCIALE
MIEUX VIVRE ENSEMBLE

